

Usmernenie k uplatneniu potvrdenia o pôvode pre bioplyn z plynárenskej siete v EÚ ETS pripravené v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR a prevádzkovateľom registra obnoviteľných plynov v SR

(1. 6. 2023)

Toto usmernenie je relevantné len vtedy, ak si chce prevádzkovateľ prevádzky v EÚ ETS uplatniť potvrdenie o pôvode pre bioplyn¹ na zníženie emisií v EÚ ETS vzniknuté v roku X (nahlásené v správe o emisiách, ktorá sa predkladá do 1. 3. X+1).

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 v čl. 39 ods. 3 (ďalej len „nariadenie“) ustanovuje, že na určenie pomernej časti biomasy v zemnom plyne prijatom z plynárenskej siete, do ktorej sa bioplyn pridáva, prevádzkovateľ nepoužije analýzy ani metódy odhadu.

Prevádzkovateľ môže určiť, že určité množstvo zemného plynu z plynárenskej siete je bioplyn, a to pomocou nasledovnej metodiky:

Prevádzkovateľ môže určiť pomernú časť biomasy pomocou záznamov o nákupe bioplynu s ekvivalentným energetickým obsahom za predpokladu, že prevádzkovateľ príslušnému orgánu (okresný úrad) uspokojivo preukáže, že:

- a) nedochádza k dvojitému započítaniu toho istého množstva bioplynu, teda najmä že o zakúpenom množstve bioplynu nikto iný netvrdí, že ho používa, a to ani prostredníctvom zverejnenia potvrdenia o pôvode vymedzeného v článku 2 bodu 12 smernice (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov;
- b) prevádzkovateľ a výrobca bioplynu sú napojení na rovnakú plynárenskú sieť.

Na účely preukázania súladu môže prevádzkovateľ použiť údaje zaznamenané v databáze zriadenej jedným alebo viacerými členskými štátmi, ktorá umožňuje sledovanie prenosov

¹ V EÚ ETS legislatíve sa používa len pojem bioplyn, nerozlišuje sa biometán.

bioplynu, a ak boli tieto údaje prevedené na účet prevádzkovateľa v registri obnoviteľných plynov v SR.

Pre daný bioplyn sa uplatňuje čl. 38 ods. 5 nariadenia (kritériá udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov).

V zmysle § 11b ods. 1 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 309/2009“) register obnoviteľných plynov zriaďuje a vedie prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva SR plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území (rozhodnutím MH SR je určená spoločnosť SPP - distribúcia, a.s.), na účely evidencie výroby obnoviteľných plynov a vydávania záruk pôvodu obnoviteľného plynu. Osobitné podmienky prevádzkovania registra obnoviteľných plynov upravuje prevádzkový poriadok.²

Prevádzkovateľ v EÚ ETS môže nahlásiť na základe vyššie citovaného vykonávacieho nariadenia určité množstvo bioplynu za súčasť zemného plynu prostredníctvom uplatnenia potvrdenia o pôvode pre bioplyn, ak sú splnené nasledovné podmienky:

1. Potvrdenie o pôvode pre bioplyn vydané na množstvo bioplynu podľa bodu 2 zodpovedá potvrdeniu pôvodu podľa článku 2 bodu 12 a článku 19 smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Potvrdenia o pôvode sú platné 12 mesiacov po výrobe príslušnej jednotky energie.

2. Potvrdenie o pôvode pre bioplyn v slovenskej legislatíve v zmysle zákona č. 309/2009 zodpovedá záruka pôvodu obnoviteľného plynu alebo potvrdenie o množstve biometánu. Bioplyn musí byť fyzicky dodaný do plynárenskej distribučnej siete v krajine jeho výroby s prepojením na plynárenskú sieť SR.

3. Potvrdenie o pôvode pre bioplyn je v prospech prevádzkovateľa EÚ ETS prevádzky kúpené od vlastníka, ktorý ho evidoval na svojom účte v elektronickom registri štátu, ktorý je členským štátom EÚ alebo štátom, s ktorým EÚ uzavrela dohodu o vzájomnom uznávaní potvrdení o pôvode vydaných v Únii a kompatibilných systémov potvrdení o pôvode zriadených v uvedenej tretej krajine (viď článok 19 odsek 11 smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov).

4. Potvrdenie o pôvode pre bioplyn je po kúpe v elektronickom registri prevedené prevádzkovateľovi EÚ ETS prevádzky, ktorý má zriadený účet v registri obnoviteľných plynov v SR. Prevádzkovateľ EÚ ETS prevádzky zruší na svojom účte v registri obnoviteľných plynov v SR potvrdenie o pôvode pre bioplyn, o čom register vydá doklad, v ktorom bude uvedené, že

² <https://www.spp-distribucia.sk/dodavatelja/legislativa-a-cenniky/prevadzkovy-poriadok/>

zrušenie prebehlo pre účely dokázania spotreby bioplynu v konkrétnej EÚ ETS prevádzke. Prevádzkovateľ registra obnoviteľných plynov v SR vedie evidenciu zrušených potvrdení o pôvode na účte prevádzkovateľa EÚ ETS prevádzky v registri obnoviteľných plynov v SR.

5. V prípade potvrdenia o množstve biometánu preukáže prevádzkovateľ v EÚ ETS množstvo biometánu za súčasť zemného plynu prostredníctvom potvrdenia o množstve biometánu zrušeného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví pre výrobu elektriny z biometánu. Prevádzkovateľ registra obnoviteľných plynov v SR vedie evidenciu zrušených potvrdení o množstve biometánu v registri obnoviteľných plynov v SR.

6. Prevádzkovateľ EÚ ETS prevádzky má okresným úradom schválený monitorovací plán (podľa čl. 15 ods. 2 a čl. 16 ods. 2 nariadenia).

7. Prevádzkovateľ EÚ ETS prevádzky sprístupní doklad vydaný registrom obnoviteľných plynov SR, ktorým deklaruje zrušené potvrdenie o pôvode pre bioplyn a z ktorého je možné určiť množstvo energie bioplynu dodaného do plynárenskej siete v krajine vydania potvrdenia o pôvode pre bioplyn.

8. Prevádzkovateľ EÚ ETS prevádzky do 1. 3. X predloží okresnému úradu overenú správu o emisiách v zmysle § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisími kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 414/2012“).

Aktualizácia monitorovacieho plánu

V zmysle § 27 ods. 1 písm. g) zákona č. 414/2012 okresný úrad schvaľuje každú významnú zmenu monitorovacieho plánu na zisťovanie a vykazovanie emisií skleníkových plynov prevádzkovateľa.

V zmysle § 21 ods. 1 písm. d) zákona č. 414/2012 prevádzkovateľ je povinný oznámiť okresnému úradu každú významnú zmenu monitorovacieho plánu do 30 dní od tejto zmeny. Monitorovací plán aktualizuje hlavne v týchto častiach:

D. Prístupy založené na výpočtoch

7 Výpočet

(a) Opis prístupu založeného na výpočtoch pre monitorovanie emisií CO₂.

(opísať, že prevádzkovateľ využíva potvrdenie o pôvode pre bioplyn)

(d) Zoznam zdrojov informácií pre štandardné hodnoty výpočtových faktorov.

(doplniť opis zdroja informácií = „Usmernenie k uplatneniu potvrdenia o pôvode pre bioplyn z plynárenskej siete v EÚ ETS“)

(l) Opis postupu použitého v prípade potreby na určenie množstiev bioplynu na základe záznamov o nákupe v súlade s článkom 39 ods. 4.

E. Zdrojové prúdy

8 Podrobnosti o použitých úrovniach presnosti údajov o činnosti a výpočtové faktory

Výpočtové faktory:

(f) Uplatniteľné úrovne pre výpočtové faktory:

Frakcia biomasy: ako uplatniteľnú úroveň zvoliť úroveň 1 (= uplatnenie článku 39 ods. 3 a ods. 4 v prípade sietí zemného plynu, do ktorých sa vstrekuje bioplyn)

(g) Podrobné údaje pre výpočtové faktory:

Frakcia biomasy: ako referenčné číslo zdroja vybrať zdroj, ktorý bol vyplnený v časti D.7.d), ostatné časti môžu ostať prázdne, pretože % môže byť rôzne.

Správa o emisiách

V správe o emisiách uvádza prevádzkovateľ výpočtové faktory v súlade so schváleným monitorovacím plánom. V časti „BioC“ (pomerná časť biomasy) prevádzkovateľ uvedie percento zemného plynu nahradené bioplynom. Percento sa vypočíta z pomeru množstva tepla z bioplynu k množstvu tepla zo zemného plynu na základe faktúr/potvrdení o pôvode. Formulár následne vypočíta CO₂ z fosílnych palív a CO₂ z biomasy (tieto emisie sa do celkových emisií prevádzky nezarátavajú.)

Overenie správy o emisiách

Overovateľ overuje správu o emisiách prevádzkovateľa, ktorý si uplatňuje potvrdenie o pôvode pre bioplyn v zmysle príslušnej legislatívy a tohto usmernenia. Prevádzkovateľ overovateľovi sprístupní doklad o zrušení potvrdenia o pôvode bioplynu v registri obnoviteľných plynov v SR v prospech prevádzkovateľa a faktúry za zemný plyn, na základe ktorých skontroluje výpočet pomernej časti biomasy.